

Sygn. akt V A Ca 809/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Ewa Kaniok

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 26 stycznia 2022r.

sprawy z powództwa J. J.

przeciwko Skarbowi Państwa – M.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 15 lipca 2021 r., sygn. akt IV C 1724/21

1. oddala apelację;
2. nie obciąża powoda kosztami postępowania.

SSA Ewa Kaniok

Sygn. akt V ACa 809/21

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 lipca 2021r., w sprawie IV C1724/21 wydanym na posiedzeniu niejawnym, w trybie art. 191¹ k.p.c., Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo J. J. przeciwko Skarbowi Państwa – M. o zadośćuczynienie.

W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Okręgowy wskazał, że J. J. wniósł o zasądzenie od Skarbu Państwa – M. na jego rzecz zadośćuczynienia w kwocie 70.000 zł oraz zasądzenia na rzecz Akademii Medycznej w G. kwoty 70.000 zł na cel społeczny.

W uzasadnieniu wskazał, że podstawą jego roszczeń jest niezgodne z prawem działanie funkcjonariuszy M., stanowiące jednocześnie naruszenie jego dóbr osobistych, skutkujące rozstrojem jego zdrowia. Podniósł, że jego pozwy były niezasadnie oddalane bądź odrzucane, to samo tyczy się jego wniosków

o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu. W ocenie powoda funkcjonariusze pozwanego mają lekceważący stosunek do powoda, powód jest instrumentalnie traktowany i wykorzystywane jest jego położenie życiowe tj. fakt przebywania w Areszcie Śledczym w G.. Pozwany przedłożył ponad sto odpisów różnych orzeczeń sądów rejonowych, okręgowych i apelacyjnych jako dowody na zaniechania funkcjonariuszy pozwanego, które stały się przyczyną wytoczenia powództwa.

Sąd Okręgowy wskazał, że powództwo należało uznać za oczywiście bezzasadne. Zgodnie z art. 191¹ § 1 i 3 k.p.c. jeżeli z treści pozwu i załączników oraz okoliczności dotyczących sprawy, a także faktów wynika oczywista bezzasadność

powództwa, sąd może oddalić powództwo na posiedzeniu niejawnym, nie doręczając pozwu osobie wskazanej jako pozwany ani nie rozpoznając wniosków złożonych wraz z pozwem.

Oczywista bezzasadność dochodzonego roszczenia musi być wykładana ściśle i restrykcyjnie.

Analizując pozew złożony przez J. J. Sąd nie miał wątpliwości, że jego powództwo jest oczywiście bezzasadne. Z odpisów orzeczeń złożonych przez powoda do akt wynika, że w każdym przypadku żądanie powoda było poddane ocenie co do zasadności powództwa lub wniosku. każde z nich zostało oparte na konkretnych regulacjach prawnych. orzeczenia były doręczane powodowi a pod mógł skorzystać z możliwości odwołania się. Orzeczenia w przedłożonych sprawach wydawane były przez sędziów i referendarzy, którzy nie są funkcjonariuszami M.. Orzeczenia zostały wydane przez sądy działające na podstawie i w granicach prawa. Fakt, że powód nie jest zadowolony z zapadłych rozstrzygnięć, nie może prowadzić do wniosku, że są one niezgodne z prawem. Sąd działa zgodnie z przepisami zarówno gdy udziela stronie ochrony prawnej, jak również gdy oddała jej żądania, albowiem za każdym razem czyni to na podstawie okoliczności danej sprawy. Jednocześnie subiektywne odczucie powoda dotyczące lekceważenia go z uwagi na przebywanie w Areszcie Śledczym nie tylko nie zostało przez niego wykazane, ale nie rodzi po jego stronie żadnego uprawnienia do domagania się zasądzenia zadośćuczynienia. Z ponad stu odpisów orzeczeń nie wynika stronniczość sądów w stosunku do powoda, czy też brak szacunku jako do podsądnego. Wprost przeciwnie, pomimo wyraźnego nadużywania przez niego prawa do sądu, jego wnioski i pozwы były poddane ocenie przez niezawisłe sądy – co stanowi o istocie wymiaru sprawiedliwości. Na marginesie sąd wskazał, że M. jest urzędem a ewentualną legitymację do występowania w procesach cywilnych ma Minister Sprawiedliwości, jednakże, wobec oddalenia powództwa z powodu oczywistej bezzasadności, ta okoliczność nie była szerzej analizowana.

Apelację od tego wyroku wniósł powód zaskarżając go w całości i zarzucił, że wyrok Sądu I instancji o oddaleniu powództwa jest nietrafny z przyczyn naruszenia prawa materialnego i procesowego. Podniósł, że nie miał możliwości brania udziału w procesie i nie przyznawano mu pełnomocnika z urzędu, zachodzi zatem nieważność postępowania, oraz że Sąd I instancji oparł się, wydając zaskarżony wyrok, na odpowiedzi na pozew pozwanego, nie odnosząc się do materiału dowodowego, jak zeznania powoda, akta sprawy, dokumentacja medyczna powoda, opinia biegłych. Podjęta przez sąd decyzja jest arbitralna i stanowi ograniczenie prawa powoda do obrony. Obciążenie kosztami jest niezrozumiałe, nie rozważono sytuacji powoda naruszając art. 102 k.p.c.

W konkluzji wniósł o jego zmianę wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja nie jest zasadna i uległa oddaleniu na podstawie art. 391¹ par. 3 k.p.c. Na podstawie art. 391¹ par. 1 k.p.c. apelację rozpoznano na posiedzeniu niejawnym.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne i rozważania prawne sądu I instancji, w szczególności konkluzję, że powództwo J. J. jest oczywiście bezzasadne.

Powód oparł swoje żądania na twierdzeniu, że funkcjonariusze Skarbu Państwa działają niezgodnie z prawem bezpodstawnie oddalając lub odrzucając jego pozwy i wnioski w sprawach szczegółowo wymienionych w pozwie, oraz bezpodstawnie oddalając jego środki zaskarżenia, przez co naruszają jego dobra osobiste doprowadzając do rozstroju jego zdrowia.

Rację ma sąd I instancji, że sprawowanie wymiaru sprawiedliwości nie może być uznane za działanie bezprawne. Zgodnie z art. 10 ust. 2 Konstytucji RP władzę sądowniczą sprawują sądy i trybunały. A zgodnie z art. 175 ust. 1 Konstytucji RP, wymiar sprawiedliwości w Rzeczypospolitej Polskiej sprawują Sąd Najwyższy, sądy powszechne, sądy administracyjne oraz sądy wojskowe. Władza sądownicza jest niczym innym jak rozstrzyganiem konfliktów prawnych przez niezależne i niezawisłe sądy. Takie właśnie sądy rozstrzygnęły o roszczeniach i wnioskach powoda w ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości.

Zgodnie z art. 365 par. 1 k.p.c., orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Sąd w sprawie niniejszej jest zatem związany treścią orzeczeń zapadłych w sprawach zainicjowanych przez powoda i nie może przyjąć, że orzeczenia te naruszają prawo. Nie może przyjąć, że sędziowie sprawując wymiar sprawiedliwości działali bezprawnie, że lekceważyli prawa powoda i wykorzystując jego położenie życiowe oddalali jego żądania podczas gdy powinni byli je uwzględnić. Rozstrzygnięcie zawarte w prawomocnym orzeczeniu (rzecz osądzona) stwarza stan prawny taki, jaki z niego wynika tj. każe przyjąć, że dana kwestia prawna kształtuje się tak, jak przyjęto to w prawomocnym wyroku, bądź postanowieniu.

Brak bezprawności po stronie pozwanego oznacza, że oczywiście bezzasadne jest twierdzenie powoda, iż wydając orzeczenia wskazane w pozwie pozwany naruszył dobro osobiste powoda w postaci jego zdrowia. Oczywiście bezzasadne jest w związku z tym żądanie zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kwoty 70.000 zł. tytułem zadośćuczynienia oraz żądanie zasądzenia od pozwanego kwoty 70.000 zł. na wskazany przez powoda cel społeczny (na rzecz Akademii Medycznej w G.).

Chybiony jest zarzut naruszenia przez sąd I instancji prawa powoda do obrony. Zgodnie z art. 191¹ par. 3 k.p.c., w razie oczywistej bezzasadności powództwa, Sąd może oddalić powództwo na posiedzeniu niejawnym, nie doręczając pozwu osobie wskazanej jako pozwany ani nie rozpoznając wniosków złożonych wraz z pozwem. Sąd I instancji nie miał obowiązku wyznaczenia rozprawy ani przydzielenia powodowi pełnomocnika z urzędu, nie było także potrzeby przesłuchiwania powoda w trybie art. 299 k.p.c. Nie ziściły się przesłanki uzasadniające twierdzenie, iż doszło do nieważności postępowania.

Chybione jest twierdzenie, że sąd I instancji nie odniósł się do materiału dowodowego złożonego przez powoda. Materiał ten stanowią odpisy prawomocnych orzeczeń, z których treścią powód nie zgadza się. Rację ma Sąd I instancji, że z dokumentów tych nie wynika stronniczość sądów w stosunku do powoda, brak szacunku jako do podsądnego, instrumentalne traktowanie, wykorzystywanie trudnego położenia życiowego. Nie jest prawdą, że wydając zaskarżony wyrok sąd I instancji oparł się w całości na odpowiedzi pozwanego na pozew albowiem odpowiedź taka nie została złożona do akt. Z uwagi na oczywistą bezzasadność powództwa zbędne było pozyskiwanie dokumentacji lekarskiej pozwanego oraz dopuszczenie dowodu z opinii biegłego. Dowody te nie miałyby znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Chybiony jest zarzut naruszenia przez sąd I instancji art. 102 k.p.c. poprzez obciążenie powoda kosztami procesu gdyż rozstrzygnięcie nakładające na powoda takie koszty nie zostało wydane.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do uwzględnienia apelacji i oddalił ją na podstawie art. 391¹ par.3 k.p.c.

Sąd nie obciążył powoda kosztami postępowania albowiem stosownie do art. 391¹ par. 1 k.p.c., w przypadku wniesienia apelacji od wyroku wydanego na podstawie art. 191¹ można pominąć czynności, które ustawa nakazuje podjąć na skutek wniesienia apelacji, w szczególności nie wzywać powoda do usunięcia jej braków ani uiszczenia opłaty.

SSA Ewa Kaniok